

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **JUDr. A. T.**, advokátky so sídlom v K., zastúpenej JUDr. A. R., advokátkou so sídlom v K., proti žalovanému **Š. H.**, bývajúcemu v U., zastúpenému JUDr. M. M., advokátom so sídlom v B. **o zaplatenie 197 985 Sk s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 10 C 99/2005, o dovolaní žalobkyne a žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 18. júna 2007 sp.zn. 1 Co 14/2006 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobkyne a žalovaného **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Humenné rozsudkom z 25. novembra 2005 č.k. 10 C 99/2005-43 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 197 985,40 Sk s 8 % úrokom z omeškania od 9. apríla 2005 do zaplatenia a náhradu trov konania vo výške 32 295 Sk, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že zo strany žalovaného došlo k odstúpeniu od zmluvy o podielovej odmene a poskytovaní právnej pomoci, teda žalobkyni patrí za poskytnutú právnu pomoc odmena vo výške tarifnej odmeny, keďže zmluva bola zrušená, čím nastal právny stav, ako keby k dohode o podielovej odmene medzi účastníkmi konania nebolo došlo.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove rozsudkom z 18. júna 2007 sp.zn. 1 Co 14/2006 potvrdil rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni 162 366,70 Sk s 8 % úrokom z omeškania od 13. apríla 2005 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietol. Náhradu trov konania

žiadnemu z účastníkov nepriznal. Rozhodol tak s odôvodnením, že žalovaný odstúpil od zmluvy o poskytovaní právnej pomoci, v rámci ktorej bola uzatvorená aj dohoda o podielovej odmene. Vzhľadom na odstúpenie od zmluvy o poskytovaní právnej pomoci nemohla žalobkyňa už poskytovať právnu pomoc a tým jej nemohol vzniknúť ani nárok na vyplatenie dohodnutej podielovej odmeny. Za dovtedy vykonanú právnu pomoc jej však patrí odmena v súlade s ust. § 2 ods. 2 vyhlášky č. 163/2002 Z.z. vo výške tarifnej odmeny. Pri výpočte tejto odmeny vychádzal odvolací súd z hodnoty predmetu sporu o ochranu osobnosti, ktorý bol daný výškou nemajetkovej ujmy v rozsahu 2 000 000 Sk. Pokiaľ ide o odstupné žiadané žalobkyňou, v tejto časti nepovažoval odvolací súd žalobu za dôvodnú, vychádzajúc z názoru, že na odstupné, v prípade platného ukončenia zmluvy o právnej pomoci, nebol zákonný podklad v ustanoveniach vtedy platnej vyhlášky č. 163/2002 Z.z. upravujúcich odmenu a náhrady advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalobkyňa ako aj žalovaný.

Žalobkyňa v podanom dovolaní poukazovala na to, že súd nesprávne postupoval, pokiaľ jej nepriznal nárok na odmenu aj za rokovanie s klientom dňa 9. novembra 2004. V tejto súvislosti poukazovala na to, že v predmetný deň so žalovaným prerokovávala predmetnú vec a preto trvala na tom, aby dovolací súd za tento právny úkon jej priznal odmenu vo výške 16 650 Sk. V ďalšej časti podaného dovolania poukazovala na to, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nesprávne aj vo výroku o trovách konania. Žiadala, aby aj vzhľadom na pomer úspechu v konaní, jej boli priznané trovy vo výške 64 %. Z týchto dôvodov žiadala zrušiť rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Žalovaný v podanom dovolaní taktiež žiadal rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V dôvodoch dovolania poukazoval na to, že rozsudok odvolacieho súdu nie je náležite odôvodnený. V tejto súvislosti uviedol, že odvolací súd žiadnym spôsobom nezdôvodnil, z akých právnych úvah vychádzal, keď ho zaviazal na náhradu úrokov z omeškania vo výške 8 % ročnej úrokovej sadzby. Podľa jeho zistení v čase omeškania bola diskontná sadzba určená Národnou bankou Slovenska vo výške 3 % a jej dvojnásobok bol vo výške 6 %. Neodôvodnením rozhodnutia mu teda bola odňatá možnosť konať pred súdom. Ďalej poukazoval na to, že odvolací súd sa náležitým spôsobom nevysporiadal ani s jeho argumentáciou a obranou, v ktorej poukazoval na to, že v prípade

odstúpenia od zmluvy o poskytovaní právnych služieb a podielovej odmeny patrí žalobkyni len odstupné vo výške vzniknutých nákladov ku dňu odstúpenia zvýšených o 100 %. V takomto prípade nemôže patriť žalobkyni náhrada z titulu tarifnej odmeny, pretože takáto dohoda pre prípad odstúpenia od zmluvy nebola medzi účastníkmi uzatvorená. V súvislosti s výškou tarifnej odmeny nebola vzatá do úvahy ani argumentácia, že právo na ochranu osobnosti je hodnotou, u ktorej je pojmovo vylúčené jej vyjadrenie v peniazoch. Vzhľadom na to nebolo možné pri výpočte tarifnej odmeny vychádzať z hodnoty predmetu sporu tak, ako to urobil odvolací súd, ale bolo treba vychádzať z ceny predmetu plnenia, ktorý je neoceniteľný peniazmi. Vzhľadom na uvedené mal žalovaný za to, že v konaní došlo k vadám podľa ust. § 237 O.s.p., pričom bolo konanie taktiež postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej.

Účastníci sa vzájomne k podaným dovolaniam nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243 ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V preskúmvanej veci rozhodol odvolací súd rozsudkom tak, že čiastočne potvrdil rozsudok okresného súdu, pokiaľ zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni 162 366,70 Sk s 8 % úrokom z omeškania od 13. apríla 2005 do zaplattenia. V prevyšujúcej časti rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietol.

Dovolanie žalobkyne smerovalo proti zmeňujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým v prevyšujúcej časti zamietol jej nárok na peňažné plnenie a to pokiaľ ide o sumu 16 650 Sk a v ostatnej časti dovolanie smerovalo proti výroku o trovách konania.

Podľa § 238 ods. 5 O.s.p. dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo pohľadávky sa neprihliada. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

Žaloba na Okresnom súde Humenné bola podaná 18. apríla 2005. Minimálna mzda k tomuto dňu bola podľa § 2 ods. 1 písm.b/ zákona č. 90/1996 Z.z. v znení zmien o minimálnej mzde 6 900 Sk. Jej trojnásobok predstavuje 20 700 Sk. Žalobkyňa v dovolacom konaní žiadala sumu 16 650 Sk, teda napadla výrok o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy, preto dovolanie s ohľadom na § 238 ods. 5 O.s.p. nebolo prípustné. Pokiaľ dovolanie žalobkyne ďalej smerovalo proti výroku o trovách konania, teda výroku majúceho v rozsudku odvolacieho súdu povahu uznesenia, dovolanie nebolo prípustné podľa § 239 ods. 3 O.s.p. Dovolanie žalobkyne teda nebolo prípustné podľa § 238 ods. 5 O.s.p. ani podľa § 239 ods. 3 O.s.p. a dôvody prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. v prípade žalobkyne zistené neboli. Dovolací súd preto jej dovolanie odmietol.

Pokiaľ ide o dovolanie žalovaného, toto smerovalo proti všetkým výrokom rozsudku odvolacieho súdu, t.j. tak potvrdzujúcemu ako aj zmeňujúcemu, pričom ako dôvod prípustnosti dovolania uviedol žalovaný ust. § 238 ods. 1 O.s.p. a § 237 písm.f/ O.s.p.

Dovolanie podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

Rozsudok odvolacieho súdu v zmeňujúcom výroku, ktorým v prevyšujúcej časti zamietol žalobu žalobkyne na peňažné plnenie, je vo vzťahu k žalovanému v jeho prospech, lebo v tejto časti žalobkyňa nebola úspešná. V tejto časti teda žalovaný nebol dotknutý na svojich právach. Preto ak aj išlo o zmeňujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu, nebol žalovaný subjektívne oprávnenou osobou na podanie dovolania proti tomuto výroku. Dovolací súd sa preto dovolacími námietkami žalovaného smerujúcimi proti zmeňujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu nezaoberal.

Pokiaľ ide o prípustnosť dovolania proti potvrdzujúcemu výroku odvolacieho súdu, táto v zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. neprichádzala do úvahy pre nesplnenie podmienok

uvedených v tomto zákonom ustanovení. Dovolací súd nezistil prípustnosť dovolania v tejto časti ani podľa ustanovenia § 237 O.s.p. Nezistil ani podmienku prípustnosti dovolania podľa § 237 písm.f/ O.s.p., na ktorú poukazoval žalovaný tvrdiac, že nenáležitým odôvodnením rozsudku odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

V zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Zo zákonnej inštrukcie a štruktúry odôvodnenia možno vyvodit', že ide o všeobecný návod, ktorý sa musí používať v úzkej spojitosti s konkrétnou vecou, o ktorej súd koná a rozhoduje. Žalovaný v podanom dovolaní vytýkal, že odvolací súd v dôvodoch rozhodnutia neuviedol, z akých úvah vychádzal, keď zaviazal žalovaného na náhradu úrokov z omeškania vo výške 8 % ročnej úrokovej sadzby, keď diskontná sadzba určená Národnou bankou Slovenska v čase omeškania žalovaného bola 3 %, a teda jej dvojnásobok bol 6 % a nie 8 %.

Výšku úroku z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovuje vykonávací predpis. Týmto je nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z., ktoré v § 3 uvádza, že výška úrokov z omeškania je dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Výška úroku z omeškania je teda daná právnym predpisom.

Pokiaľ odvolací súd v dôvodoch rozhodnutia poukázal aj v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa na ustanovenie právneho predpisu o omeškaní žalovaného ako dlžníka ku konkrétnemu dňu omeškania, tak vo svojom rozhodnutí dostatočne odôvodnil priznanie nároku na úroky z omeškania. Aj svoje ďalšie právne závery odvolací súd náležite a riadne odôvodnil. Dovolací súd poznamenáva, že v rámci skúmania požiadaviek zákona na riadne odôvodnenie rozsudku sa nemôže zaoberať jeho vecnou správnosťou, teda aj správnosťou v otázke výšky priznaných úrokov.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. aj dovolanie žalovaného v celom rozsahu odmietol.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 4 O.s.p.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. januára 2008

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :